

2784

208b

SPRAWOZDANIE OGÓLNE
Z DZIAŁALNOŚCI
TOWARZYSTWA OGRODNICZEGO
W KRAKOWIE
za rok 1894.

W KRAKOWIE.
Nakładem Towarzystwa Ogrodniczego.
CZCIONKAMI Drukarni Związkowej
pod zarządem A. Szyjewskiego.
1895.

owarzystwo ukonstytuowało się na zebraniu wstępnem w d. 1 grudnia 1893 r. Na tem zebraniu wybrany został Wydział złożony z pp.: prof. Janczewskiego prezesa, p. hr. Rostworowskiej wiceprezesa, Brzezińskiego sekretarza, Maleckiego skarbnika, ks. kan. Drohojowskiego i Freege'go. Zarząd wybrany został wyjątkowo na rok jeden, po upływie którego nastąpić mają nowe wybory. Na tem posiedzeniu ustanowiono również porządek ogólnych zebrań Towarzystwa, które mają mieć miejsce co miesiąc.

Ruch członków.

Towarzystwo posiadało w chwili założenia:

Członków założycieli	2
„ czynnych	28
„ korespondentów	2

Przybyło w ciągu 1894 r.:

Członków założycieli	1
„ czynnych	42
„ korespondentów	12

Ubyło wskutek śmierci lub wypisania się:

Członków założycieli	—
„ czynnych	7
„ korespondentów	—

Z końcem roku 1894 Tow. posiadało:

Członków założycieli	3
„ czynnych	63
„ korespondentów	14
<i>Razem Tow. posiada członków</i>	<i>80</i>

Zebrania ogólne odbywały się co miesiąc z przerwą wakacyjną w sierpniu i wrześniu. Było ich dziesięć, czyli o cztery więcej od minimum przewidzianego przez statut. Zebrania ogólne wydelegowały trzy Komisye czasowe: do opracowania wniosku p. Szarka o gminnych szkółkach drzew i pogadankach ogrodniczych dla włościan, do opracowania wraz z Wydziałem ustawy i programu wieczornych kursów ogrodnictwa i Komisję rewizyjną do sprawdzenia w końcu roku stanu interesów Towarzystwa. Oprócz tego utworzoną została Komisya stała pomologiczna, której zadaniem jest określanie nadesłanych owoców i utworzenie z czasem listy odmian do ogólnej hodowli w kraju.

Na zebraniach ogólnych odczytywano i przyjmowano protokoły z poprzedniego posiedzenia, prezydujący zdawał sprawę z działalności Wydziału Tow. za miesiąc ubiegły i poddawał dyskusyi i rozstrzygnięciu przez głosowanie wnioski opracowane przez Wydział.

Wygłaszano odczyty i dyskutowano ich treść, a także dyskutowano wnioski członków Tow.

Ze spraw dyskutowanych na zebraniach ogólnych główniejszemi były następujące:

Projekt zakładania gminnych szkółek drzew i pogadanek ogrodniczych dla włościan. Kwestya pogadanek dla włościan opracowaną była przez komisję i zebranie ogólne, stała się jednak bezprzedmiotową, gdyż Tow. roln. Krakowskie uczyniło zadość potrzebie takich wykładów. Co zaś do szkółek, to Towarzystwo odłożyło zakładanie ich aż do chwili, gdy lepiej zbada odnośne warunki i nagromadzi potrzebny materyał, jako to dzieciłki, zrazy i t. p. Premia w nasionach i roślinach dla członków Tow.; urządzenie wystawy chryzantemów z wyznaczeniem odnośnej komisji kredytu z funduszków Towarzystwa; umowa z Redakcyą „Tygodnika rolniczego“ co do drukowania sprawozdań i odczytów w piśmie i odbitkach; projekt panny Mieroszowskiej co do współdziałania Tow. w wytworzeniu instytucji inspektorów ogrodnictwa; sprawa założenia wieczornych kursów ogrodnictwa, ich programu, ustawy i kredytu dla nich z funduszków Tow.

Na zebraniach ogólnych wygłoszono 12 odczytów i pogadanek w następującym porządku:

Sprawozdanie z świeżo wydanej książki pomologicznej „Die wichtigsten Deutschen Obstsorten“, prof. Janczewski.

„O rozwoju sadownictwa w kraju“, p. Malecki.

„O przyczynach niepłodności drzew owocowych“, p. Klus.

„O suszeniu warzyw i owoców“, p. Różański.

„O uprawie i użyciu drzew szpilkowych w ogrodach“, p. Szawłowski.

„O bzach“, p. Malecki.

„O pochodzeniu truskawek“, p. Brzeziński.

„O hodowli truskawek“, p. Brzeziński.

„Sprawozdanie z działu ogrodnictwa na wystawie lwowskiej“, prof. Janczewski.

„O hodowli roślin w pokojach“, prof. Bieniasz

„Paprocie szklarniowe i ich hodowla“, p. Nowak.

Członkowie Tow. przedstawili na zebraniach ogólnych następujące okazy kultury ogrodniczej:

P. Klus, na zebraniu kwietniowym, dobór późno dojrzewających owoców jabłek i gruszek z objaśnieniami co do ich kultury i wymagań na klimat i ziemię.

Na posiedzeniu czerwcowem, p. hr. Rostworowska, bardzo piękne truskawki z odmiany Laxton's Noble; p. Kudasiewicz z Czerwonego Prądnika truskawki z odmian Laxton's Noble i König Albert v. Sachsen i wspomniały dobór róż ciętych. Na temże posiedzeniu, odczyt p. Brzezińskiego demonstrowany był dobozem truskawek z kilkunastu odmian z ogrodu prof. Janczewskiego.

Na zebraniu lipcowem prof. Janczewski przedstawił otrzymany przez siebie z siewu okaz czerwonołistnej gruszy mongolskiej z objaśnieniami o rasach gruszy, a szczególnie chińskiej i japońskiej.

Na zebraniu listopadowem prof. Bieniasz okazał rośliny hodowane przez siebie w pokoju, między innemi wspomniały okaz *Dracaena Rothi*.

Zebrania: majowe, czerwcowe, lipcowe i październikowe zakończone zostały rozlosowaniem pomiędzy

obecnych członków roślin zakupionych w zakładach ogrodniczych pp. Freege'go, Tenglera i Józefitów.

Wydział odbył 16 posiedzeń i delegował dwie komisye: do urządzenia wystawy chryzantemów na jesieni r. 1894-go i do urządzenia wystawy róż w lecie r. 1895-go.

W ciągu roku zaszła zmiana w składzie Wydziału. Członek jego p. Ludwik Freege ustąpił z powodu braku czasu i na jego miejsce zaproszonym został w myśl §. 11 statutu p. Lippoman.

Na zebraniach swoich Wydział zajmował się załatwianiem bieżących spraw administracyjnych, rozpatrywaniem i układaniem projektów, które miały być przedstawione następnie na zebraniach ogólnych, załatwianiem spraw i wniosków podlegających wedle statutu jego wyłącznej kompetencji, układaniem porządku dziennego i staraniem się o odczyty i pogadanki na ogólne zebrania Towarzystwa.

Ze spraw przeprowadzonych przez Wydział główniejszemi były następujące:

Uorganizowanie biura Towarzystwa, zaprowadzenia ksiąg kasowych, sekretarskich, kart wstępu członków, kart zaproszeniowych, ustanowienie pieczęci Towarzystwa i t. p.

Rozesłanie odezw i statutów do Biskupów i Rad szkolnych okręgowych w zachodniej części kraju.

Rozesłanie zawiadomień o założeniu się Krak. Tow. ogrodniczego i z prośbą o poparcie wydawnictwami do Tow. ogrodniczego Warszawskiego i Tow. pszczelniczego-sadowniczego we Lwowie. W odpowiedzi otrzymał Wydział od Tow. ogrodn. Warszawskiego

życzenia pomyślnego rozwoju i przyrzeczenie przesyłanie wydawnictw. Od Tow. pszczelniczo-sadowniczego we Lwowie Wydział żadnej odpowiedzi nie otrzymał.

Uzyskanie od Krak. Tow. rolniczego pozwolenia na odbywanie w jego lokalu przy ulicy Garbarskiej zebrzań ogólnych, i posiedzeń Wydziału i Komisji. Z pozwolenia tego korzystało Towarzystwo w całości przez zimę i wiosnę r. 1894, w ciągu lata zebrania ogólne odbywały się w sali użyczonej przez Tow. Strzeleckie, a od października r. 1894 w sali wykładowej gmachu Chemicznego Uniwersytetu, na co Wydział otrzymał pozwolenie od prof. chemii i rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Przeprowadzenie układu z Redakcją „Tygodnika rolniczego“ co do drukowania sprawozdań i odczytów. „Tygodnik rolniczy“ drukuje bezpłatnie wszystkie sprawozdania w piśmie i osobnych odbitkach, rozsyłanych następnie członkom. Odczyty, w treści swej nadające się do „Tygodnika rolniczego“, drukowane są na tych samych warunkach, pozostałe zaś, w objętości nie więcej jak pół arkusza, kosztem Towarzystwa.

Ułożenie listy nasion, przeważnie nowości, lub odmian starszych ale wartych rozpowszechnienia, do rozdania jako premium członkom Towarzystwa. Nasiona te zostały sprowadzone i rozdzielone między członków z prośbą o nadesłanie spostrzeżeń co do ich użyteczności. Członkowie, którzy nie życzyli sobie otrzymać premium w nasionach, otrzymali je w roślinach do hodowli pokojowej.

Założenie biblioteki, która dotąd jest w zawiązku i składa się z książek zakupionych w redakcyi „Ogrod-

nika polskiego“ i ofiarowanych przez członków. Oprócz tego Towarzystwo otrzymywało stale jeden egzemplarz „Ogrodnika polskiego“ od warszawskiego Towarzystwa ogrodniczego.

Urządzenie losowania roślin na ogólnych zebraniach Towarzystwa.

Opracowanie projektu założenia wieczornych kursów ogrodnictwa. Projekt ten, przyjęty jako całość na czerwcowem posiedzeniu ogólnem, opracowany został powtórnie przez wydelegowaną na tem posiedzeniu komisję wraz z Wydziałem i na ogólnem zebraniu lipcowem przyjęty jednomyślnie we wszystkich szczegółach. Wydział zajął się następnie wynalezieniem odpowiednich wykładowców, uzyskaniem pozwolenia władz, wyszukaniem odpowiedniego lokalu i całą organizacją kursów.

Wystawa chryzantemów, przez utworzenie komisji urządzającej, komitetu sędziów, wyznaczenie i zakupienie nagród.

Ustanowienie i odbicie ozdobnych dyplomów Towarzystwa na nagrody otrzymane przez wystawców.

Ułożenie i wysłanie petycji do Rady miasta Krakowa, Wydziału krajowego i Ministeryum rolnictwa o subsydia na utrzymanie wieczornych kursów ogrodnictwa i popieranie innych prac Towarzystwa.

Utworzenie komisji urządzającej i ułożenie ogólnego programu wystawy róż w lecie roku 1895.

Komisyja pomologiczna utworzona na ogólnem zebraniu Towarzystwa w dniu 10 października 1894 r. liczy 13 członków.

Prezes : p. Lippoman.

Sekretarz : p. Elżbieta Mieroszowska.

Członkowie: pp. Janczewski, Szawłowski, Tengler, Bieniasz, Szarek, Życiński, Dihm, Tabor, Malecki, Krzyżanowski i Brzeziński.

Komisya miewa swoje posiedzenia w środy, od chwili powstania odbyła ich 5 i określiła 53 odmiany owoców, wyłącznie jabłek i gruszek.

Wieczorne kursa ogrodnictwa.

Wieczorne kursa ogrodnictwa otwarte zostały w d. 22 listopada 1894 r. po uzyskaniu sankcyi krajowej Rady szkolnej i odbywają się codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w sali wykładowej Anatomii porównawczej w Collegium physicum od godz. 6-tej do 8-mej wieczorem. Od 23/12 1894 do 3/1 1895 r. wykłady były zawieszone z powodu feryj świątecznych.

Ciało nauczycielskie składa się z dyrektora kursów prof. Janczewskiego i wykładających pp. Klusa, Maleckiego, Freege'go i Brzezińskiego.

Przedmioty wykładowe są następujące:

Pomologia — prof. Janczewski — 1 godz. tygod. w piątek od 6—7.

Teorya ogrodnictwa — Brzeziński — 3 godz. tyg. w poniedziałek od 6—7 i we czwartek od 6—8.

Warzywnictwo — Brzeziński — 2 godz. tygod. we wtorek od 6—8.

Ogrodnictwo ozdobne gruntowe — Malecki — 2 godz. tygod. w poniedziałek od 7—8 i we środę od 6—7.

Szklarniowa hodowla roślin — Freege — 1 godz. tygod., środa od 7—8.

Słuchaczów zapisanych 23, z tych 6 kobiet. Kursa trwać mają do 15 marca 1895 r., poczem uzupełnione zostaną demonstracjami praktycznemi.

Wystawa chryzantemów.

Komitet urządzający wystawę chryzantemów składał się z p. Maleckiego, przewodniczącego i pp. X. kanonika Drohojewskiego, Freege'go, Tenglera, Kurzyckiego, Brzezińskiego, Życińskiego i Dihma.

Wystawa urządzoną została w łaskawie ustąpionej nam sali krak. Tow. Strzeleckiego w Ogrodzie Strzeleckim w dniach 16, 17 i 18 listopada. Na otwarciu, które miało miejsce w dniu 16 listopada o godz. 10-tej rano obecni byli członkowie Towarzystwa i zaproszeni goście, pomiędzy którymi p. delegat namiestnictwa Łaskowski, prezydent miasta p. Friedlein i prezes Tow. Strzeleckiego p. Hajdukiewicz.

Do konkursu stawały wyłącznie tylko chryzantemy. po za konkursem jednak wystawione być mogły inne kwiaty w tej porze kwitnące i owoce. W dziale kwiatowym wystawcami byli pp. Freege, Tengler, zakład Józefitów, p. hr. Potocka z Krzeszowic, p. Tabor z Czerwonego Prądnika i po za konkursem zarząd plantacyi miejskich w Krakowie. Razem wystawców 6-ciu.

W dziale owoców znajdowała się zbiorowa kolekcya krak. Tow. Ogrodniczego, dobór owoców z ogrodu w Krzeszowicach i dobór owoców pani Jankowskiej z Królestwa.

W kolekcyi zbiorowej wzięli udział pp.:

Edmund Jankowski z Warszawy.

Lucyna Hallerowa z Polanki.

Zofia Popiel z Ruszczy.

Józef Ramult z Bóbrki.

Jan Różański z Bochni.

Szkoła rolnicza w Czernichowie.

Kudasiewicz z Czerwonego Prądnika.

Tabor

„

„

Jakób Tengler, Stanisław Abłamowicz, August Witkowski, Edward Janczewski, Julian Maciołowski, Wojciechowa Eossakowa z Krakowa.

Dobór owoców z Krzeszowic został po ukończeniu wystawy łaskawie darowany przez p. hr. Potocką komisji pomologicznej Towarzystwa.

Komitet sędziów składał się z pp. prof. Rostańskiego prezydującego, prof. Olszewskiego, prof. Bieniasza, p. Szawłowskiego i p. Nowaka. Sędziowie, z trzech nagród w przedmiotach i dyplomach wyznaczonych przez Wydział, udzielili pierwszą p. Freegemu, drugą p. hr. Potockiej z Krzeszowic i trzecią p. Tenglerowi.

W ostatnim dniu wystawy miała miejsce tombola kwiatowa na dochód Towarzystwa. Za biletami płatnemi zwiedziło wystawę osób 1.300 — członkowie Towarzystwa na zasadzie §. 5 statutu mieli wstęp bezpłatny.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW
TOWARZYSTWA OGRODNICZEGO
W KRAKOWIE
za rok 1894.

Zamknięcie

Przychód.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Złr.	ct.
Wpisowe od Członków	70	—
Wkładki od 3 Członków założycieli . .	300	—
Wkładki od Członków rzeczywistych . .	325	50
Wkładki od Członków korespondentów .	23	—
Zwrot wydatków druku broszury o uprawie drzew szpilkowych	20	—
Zwrot wydatków portoryjnych	4	20
Dochód z wystawy Chrysantemów		
Za 500 biletów wstępu po 30 ct.	150	—
„ 677 „ „ „ 15 „	101	55
„ 111 „ „ „ 10 „	11	10
Dochód z loteryi	283	50
	1288	85

Za zgodność z księgami

Komisya kontrolująca:

*Antoni Gross.**Stanisław Krzyżanowski.*

rachunków.

Rozchód.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Złr.	ct.
Wydatki kancelaryjne, jako to: papier, karty korespondencyjne, marki listowe i t. d.	52	24
Wydatki druku: odezw, statutów, listów pochwalnych, sprawozdań	129	28
Premia dla Członków w nasionach i roślinach	51	47
Wydatek na zakupno roślin do rozlosowania	12	—
Zakupno pieczęci dla Towarzystwa	15	—
Wydatki urządzenia wystawy Chrysantemów	210	65
Wydatki urządzenia loteryi	111	94
Nadwyżka w dochodach na r. 1895 . . .	706	27
	1288	85

Kraków, dnia 31 grudnia 1894 r.

Prezes:

Ed. Janczewski.

Skarbnik:

Bolesław Malecki.

Barred

COUNTRY OF ORIGIN		COUNTRY OF DESTINATION	
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31
32	32	32	32
33	33	33	33
34	34	34	34
35	35	35	35
36	36	36	36
37	37	37	37
38	38	38	38
39	39	39	39
40	40	40	40
41	41	41	41
42	42	42	42
43	43	43	43
44	44	44	44
45	45	45	45
46	46	46	46
47	47	47	47
48	48	48	48
49	49	49	49
50	50	50	50
51	51	51	51
52	52	52	52
53	53	53	53
54	54	54	54
55	55	55	55
56	56	56	56
57	57	57	57
58	58	58	58
59	59	59	59
60	60	60	60
61	61	61	61
62	62	62	62
63	63	63	63
64	64	64	64
65	65	65	65
66	66	66	66
67	67	67	67
68	68	68	68
69	69	69	69
70	70	70	70
71	71	71	71
72	72	72	72
73	73	73	73
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
81	81	81	81
82	82	82	82
83	83	83	83
84	84	84	84
85	85	85	85
86	86	86	86
87	87	87	87
88	88	88	88
89	89	89	89
90	90	90	90
91	91	91	91
92	92	92	92
93	93	93	93
94	94	94	94
95	95	95	95
96	96	96	96
97	97	97	97
98	98	98	98
99	99	99	99
100	100	100	100

Barred